

Johan Heestermans: 'Ik heb met mijn Studio-opleiding nog niet veel aangevangen.'

Johan Heestermans' theaterweg vertoont een rare curve: nadat hij de brui had gegeven aan zijn filosofiestudies in Leuven kwam hij eerder toevallig bij de Studio terecht waar hij als oefening meedeed aan de toelatingsproeven. Hij werd nog aangenomen ook, en beëindigde zijn opleiding 'met vrucht'. Daarna werd hij door François Beuckelaers gevraagd bij het *Lam Gods* project in Arca, speelde nog in *Frankenstein* bij De Mannen van den Dam, deed een happening (*Feu d'Artifice*) aan het Oostendse Termenhotel om ten slotte via ecologische rondzwervingen in de Pyreneeën bij Jan Decorte (*Torquato Tasso*) en Paul Peyskens (*Julius Caesar*) te stranden. Studio-acteurs die bij Decorte of Peyskens aankloppen zijn op één vinger te tellen.

Johan Heestermans: Je leert enorm veel op de Studio. Je wordt in contact gebracht met heel veel disciplines: gaande van schermen en vechten over acrobatie tot de ontwikkeling van de stemmogelijkheden, enz. Er worden enorm veel technische vaardigheden ontwikkeld. Als je wil en vooral hard werkt kan je in die disciplines heel ver gaan. Er zijn mensen die de Studio verlaten als erg goede dansers of zangers. Wanneer een regisseur mij dus een prestatie vraagt die verband houdt met de spreidstand van de benen of een brede stemstessituur, kan ik die leveren. Ook de improvisatietechnieken en metamorfoseoefeningen zijn interessant, al blijft het daar vaak bij clichématige typering van het menselijk gedrag.

Toch ben ik op mijn honger blijven zitten voor een aantal dingen. De acteur wordt er gevormd als een instrument dat aan alle standaardnormen van de goed bewegende en sprekende acteur voldoet, maar hij heeft geen mogelijkheden daarbuiten. Naar mijn gevoel gaat er te veel aandacht naar die technische ontwikkeling, en is er te weinig visie op theater, te weinig algemene culturele ontwikkeling. Dat is trouwens wat ik bij de evaluatie gezegd heb: ik kan het nu misschien wel, maar waar is de filosofie van dat alles? Het antwoord van Fons Goris was een antwoord van Teirlinck: het eclectisme, je moet van alles kunnen.

In de Studio wordt nog een sterrenstelsel gehuldigd dat totaal niet overeenkomt met de realiteit waarin de afgestudeerden terecht komen. En er heerst een negatieve concurrentiestrijd die absoluut infect is: men probeert mekaar te overspelen. Dat sterrenstelsel en die concurrentiestrijd zijn onnozel, want échte grandeur mist het dan ook weer, daarvoor is het te provinciaal. Het blijft een beetje een kweekschool voor de Ant-

werpse theaters. Er is te weinig alertheid voor het internationale theatergebeuren. Er is b.v. geen videotheek. Kijkervaring wordt er niet gestimuleerd.

Eigenlijk heb ik met mijn Studio-opleiding dus nog niet veel aangevangen. Natuurlijk blijft die technische bagage aanwezig - hoewel er door gebrek aan onderhoud wat sleet op raakt - maar ik heb ze nog niet gebruikt of kunnen gebruiken. Ik heb b.v. nog nooit ergens moeten zingen, hoewel ik dat graag eens zou doen.

Hoe zijn je ervaringen als acteur met Jan Decorte en Paul Peyskens?

Ik heb het gevoel met twee jaar Decorte en Peyskens meer geleerd te hebben dan met vier jaar Studio. Wat ontbreekt in de Studio, en dat is waar men in 't Stuc mee bezig is, is de meer persoonlijke, authentieke ontwikkeling van de acteur: leren persoonlijk als mens te reageren, wat een eerlijkheid en fragiliteit oplevert die interessanter zijn dan een vergrijsde imitatie. De Studio-opleiding sluit dat wel niet uit, maar er wordt minder belang aan gehecht.

Jan Decorte zet je voor *Torquato Tasso* in een decor en dat is af, in een kostuum en dat is af, hij geeft je een tekst en die is af en die ken je ook en je moet mét die tekst reageren op al die aanwezige impulsen. Je speelt op dat moment volledig vanuit jezelf. Dat is het fundamentele verschil met de van op voorhand gedachte spelsituaties en met de klassieke imitatie. Je wordt constant voor verrassingen geplaatst. De opdracht is dan de eerste reac-

tie - die meestal de juiste is - technisch te herhalen, tenminste als de regisseur dat wil.

Eigenlijk wordt er dus ook geen gebruik gemaakt van je mogelijkheden. Werkt die vrijwillige beperking op de duur niet verarmend?

Ik ben nog niet uitgekeken op dat fragiele navelgestaar. Maar deze theatermakers zitten ook in een zeer persoonlijke evolutie. Zo denk ik dat Paul Peyskens meer belang zal hechten aan de ontwikkeling van technische kwaliteiten en die ook positief zal aanwenden, natuurlijk binnen de consequentie van de eigen optie. Het zoeken naar een nieuw evenwicht tussen techniek en authenticiteit vind ik interessant. Ik ben b.v. enorm gefascineerd door de magie van een barok spektakel. En daarin dan juist en subtiel acteren...

Je plannen?

Ik ga zo'n evenwichtsoefening aan met Marcel Delval in een Pinter. Verder doe ik een produktie van Crommelinck in Parijs en misschien een opera-assistentie, alletwee in regie van Moshe Leiser. Ik zou ook graag een monoloog doen. In elk geval ben ik geen acteur-voor-het-leven. Dat vind ik zo raar aan acteren: je staat voor een 'regard des autres' en op het ogenblik dat die er niet meer is, existeer je zo maar half. Ik zou dus graag ook regisseren, schrijven.

Luk Van den Dries

Johan Heestermans (rechts) tijdens repetitie van Julius Caesar

